

Stanowisko nr 24/2017
Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 12 lipca 2017 r.

w sprawie regulaminu przyznawania naukowych stypendiów doktoranckich Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „PhDo”

Po rozpatrzeniu na wniosek Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 lipca 2017 r. (pismo DSW.WSP.6101.10.2017.1.MHB) Regulaminu przyznawania naukowych stypendiów doktoranckich Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „PhDo” (zwanego dalej Regulaminem) Rada Główna – stosownie do art. 21 ust.1 pkt 39 ustawy z dnia 21 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (zwanej dalej Ustawą) oraz uchwały nr 240/2011 Rady Głównej, stwierdza co następuje:

Rada Główna **pozytywnie** opiniuje przedłożony regulamin z następującymi uwagami:

1) W opinii Rady koncepcja motywowania doktorantów do uzyskiwania średniej ocen co najmniej 4,0 za rok akademicki, na który zostało przyznane stypendium pod rygorem jego utraty na kolejny rok studiów lub braku podstaw do ubiegania się o nie w kolejnej edycji konkursu nie budzi zastrzeżeń. Kontrowersyjne jest natomiast sankcjonowanie stypendystów, którzy nie osiągną średniej ocen co najmniej 4,0 w roku pobierania stypendium obowiązkiem zwrotu pobranego stypendium. Rada zwraca uwagę, że uzyskanie określonej oceny z egzaminu czy zaliczenia jest stosunkiem co najmniej dwustronnym, którego rezultat nie jest zależny wyłącznie od starań i nakładów pracy doktoranta. Ponadto warto brać pod uwagę, że w wielu przypadkach program studiów doktoranckich jest dość szeroko sprofilowany merytorycznie co może stanowić przeszkodę w uzyskiwaniu co najmniej dobrych ocen przez wybitnych doktorantów w wąskiej specjalności. Innym – potencjalnie niepożądanym efektem ubocznym przyjętej przez Wnioskodawcę regulacji – może być deprecjacja ocen związana z argumentacją doktoranta wobec nauczyciela akademickiego o groźbie obowiązku spłaty stypendium, w przypadku uzyskania gorszej oceny.

Rada zwraca ponadto uwagę, że w katalogu wymagań przy ubieganiu się o stypendium (Część C pkt.1 litery od a do e) nie wymienia się obowiązku legitymowania się wynikami ze studiów doktoranckich w postaci średniej co najmniej 4,0. Natomiast sankcję w postaci obowiązku „zwrotu wszystkich otrzymanych rat stypendium” wprowadza się w części E pkt. 3 podczas gdy dopiero w części F pkt. 2 lit. e) pojawia się zapis wymogu średniej co najmniej 4,0. Co prawda kwestie te zostały scalone w §1 wzorca umowy, załączonym do Regulaminu jednak dokument ten nie ma statusu załącznika (nie jest wskazany w treści Regulaminu ani nie jest sygnowany jako załącznik 2).

W opinii Rady powyższy problem można rozwiązać przynajmniej w dwojaki sposób. Po pierwsze, zrezygnować z sankcji w postaci obowiązku zwrotu wszystkich otrzymanych rat stypendiów przy spełnieniu pozostałych kryteriów, łącznie z zaliczeniem danego roku akademickiego w obowiązującym w danej uczelni terminie. Po drugie, wprowadzić kryterium

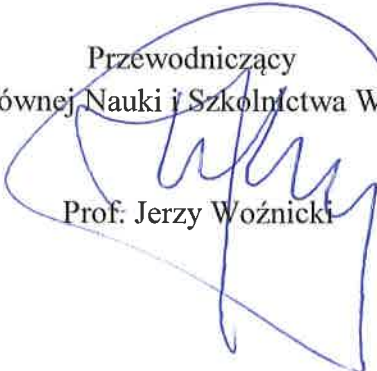
ubiegania się o stypendium na kolejny rok akademicki w postaci uzyskania w poprzednim roku średniej co najmniej 4,0.

2) Regulamin w części E) pkt. 3 zobowiązuje stypendystę do przedłożenia w FEP po zakończeniu roku akademickiego na który zostało przyznane stypendium określonych dokumentów i opinii wskazując jednocześnie termin 31 lipca. Rada zwraca uwagę, że najczęściej rok akademicki w uczelniach kończy się z dniem 30 września. W związku z tym obowiązek spełnienia wymagań po zakończeniu roku akademickiego do 31 lipca jest wadliwie określony.

3) Uwzględnienie uwag wskazanych w rozważeniu uwag wskazanych w opinii przez Wnioskodawcę nie wymaga kolejnej opinii Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Stanowisko otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Jerzy Woźnicki